

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj, Str. Iuliu Maria 8
Telefon: 6-30.

Pusztító, romboló viharok és árvizek országszerte

Falvak, városok, vasutak víz alatt — Hullákat sodor az áradat —
Mérhetetlen nyomor fenyegeti az árterületek menekültjeit

(Cluj-Kolozsvár, okt. 7. A Mai Világ tudósítójától.) Az ősz beálltával mindenfelől dühöngő viharokról és napokon keresztül megállás nélkül szakadó esőről érkeznek jelentések.

Az elemek dühe ezuttal különösen az Ókirályságban, Moldovában, Besszarábiában és Dobruzsában okozott mérhetetlen nagyságú károkat.

Arges megyében napok óta szakad a záporosó, nemegyszer tomboló szélvihartól kísérve. A folytonos esőzések miatt

a folyóvizek kiléptek medrük-ből és hatalmas területeket öntöttek el.

A dagadó ár több községet elöntött úgy, hogy

ezrek maradtak hajléktalanul.

Az ártól veszélyeztetett lakosság fejvesztetten menekül.

Murcel megyében ugyanez a helyzet, azzal a különbséggel, hogy

itt már több haláleset is történt.

A Câmpulung-Golesti-i utvonallal teljesen viz alá került úgy, hogy a vasuti forgalom ezen a vidéken teljesen szünetel.

Caracal városka alsóbb fekvésű részei a hatalmas ár következtében szintén viz alá kerültek. A házakba behatolt az árvíz és az alvó lakosság csak nagy nehezen menekült a végpusztulástól.

A város több utcáján tajtékos áradat hőmpölyög keresztül házfedeleket, kerítéseket, állathullákat sodorva magával utjában.

Válságos a helyzet Strehaiában, ahol mintegy husz utcát öntött el eddig a dühöngő áradat.

A város lakossága között pánik tört ki és ez nagyban akadályozza a segélykérők sikeres lefolytatását. A városban keresztül húzódó Stălariteiu folyó a vasuti testet is elöntötte, a sineket teljesen elmosta helyikről úgy, hogy

még csak átszállással sem lehet

séges a forgalmat lebonyolítani.

A Băcău melletti Iloaei községben borzalmas pusztításokat vitt véghez az árvíz. Több házat felgyújtott a villámcsapás.

A hálokból ötön életüket veszítették, több asszony pedig ideg-rohamokat kapott.

Jasiból érkező jelentések szerint a több napig tartó zuhogó eső megárasztotta a folyókat.

Tegnap délután már a város főterének nagyrésze viz alatt állott.

A Bahlului utat többméteres vízréteg borítja, a külvárosokban pedig számos házat öntötte el a pusztító ár. A szomszéd községekben is pusztít az árvíz. A környéken szünetel minden forgalom.

Dobruzsában jégeső is esett, hatalmas szélvihartól kísérve. Az árvízről veszélyeztetett lakosság megmentésére katonacsoportokat küldtek ki.

vári sajtó a megyeházán. A bukaresti sajtó tudósítói a miniszterre várva, sietve írják meg a délelőtti eseményeit. Az újságírók egymás közt találkoznak, hogy vajon mi is történhetett a prefektusi értekezleten és miért jöttek a távoli megyék esendőrtisztjei Kolozsvárra. Az egyik ellenzéki lap munkatársa tudnivali, hogy a nemzeti parasztpárt gyulafehérvári kongresszusának szól ez a készülődés. Mások lemosolyogják. Hirtelen megnyílik a miniszter szobájának az ajtaja és megjelenik Hodor Victor volt kolozsmegyei prefektus, a székely megyék most kinevezett kormánybiztosa és bejelenti, hogy a miniszter kéri a sajtót. A készülő cikkek pillanatok alatt eltűnnek és már meg is alakult a kör a miniszter körül.

— Mit mondjak az uraknak, — kérdi a miniszter a szokásos üdvözlések után.

Az újságírók ismerik már Tatarescut, ki ugyanis csak azt mondja, amit akar és nem arra felel, amit kérdeznek. Éppen ezért kórusban felelik:

— Mondja csak el miniszter, amit mondhat.

Tatarescu végre lassan belékezd a nyilatkozatba:

— Közigazgatási ankétot tartottam az északi megyék prefektusaival és Erdély gazdasági helyzetét tanulmányozom. A prefektusoknak is ajánlottam, hogy sürin érintkezzenek megyéik lakosságával, hogy a panaszokat közvetlenül gyorsan el tudják intézni. Ez volt a prefektusi értekezlet tárgya. Legközelebb Szebenben fogok hasonló értekezletet tartani. Délerdély megyéinek prefektusaival.

Az újságírók egy része kissé szkeptikusan mosolyog, majd a Dimineata munkatársa közbe szól:

— Ugy hallottuk miniszter ur, hogy számos erdélyi megye vezetésében jelentős változások lesznek...

— Igen, — mondja Tatarescu, — az alatt a tizenkét év alatt, míg uralmon maradtunk, lesznek változások.

— Igaz miniszter ur, — mondja az újságíró, — tizenkét év alatt nagy változások lesznek.

Ezután Tatarescu kijelenti, hogy a rendőrség és sziguranca tisztikarában rövidesen nagy változás fog beállani.

Két bizottság fogja felülvizsgálni a rendőrségi és sziguranca tisztviselők képzettségét és akinek nincs megfelelő előképzettsége, azt könyörtelenül kiesrélik. A kormánynak komoly elhatározása, hogy egy nívós európai képzettségű rendőrséget létesítsen.

A Magyar Párt főtákará és Tatarescu

Egyik román újságíró megkérdezi a minisztert, mit szól a Magyar Párt főtákarának ismeretes selyemcsempészési esetéhez.

— A vámügyek és selyemcsempészés engem nem érdekel — mondja a miniszter.

Tatarescu, Lapedatu és Cipaianu miniszterek és az erdélyi megyék prefektusai Kolozsváron

Tanácskozások a vármegyeházán — Tatarescu miniszter nyilatkozata — Cipaianu miniszter a földreform revíziójáról — A kónffyhungyadi ankét

(Cluj-Kolozsvár, okt. 7.) Csodálkozott tegnap a kolozsvári vármegyeháza. És méltán csodálkozhatott. Falai között olyan sürgős forgás volt és annyi érdekesség történt déltől estig, hogy mozgalmass választási időben is sok lett volna.

A vármegyeház öreg falai, ha beszélni tudnának, először is azt érdeklődnék meg valahol, hogy tulajdonképpen mi is történt. Az, hogy esendőrtisztje, miniszterek megfordulnak falai között, a megyeháza előtt nem szokatlan, de hogy közép és északi Erdély prefektusai és ezeknek a megyéknek a esendőrtisznokai is megjelentek, az még nem fordult itt elő.

Előkészületek a megyeházán

Kora délelőtti már ünnepélyes képet öltött a megyeháza. Szőnyeg az utcától végig a prefektus szobájáig. Az új prefektus, Dan Parten dr. a Curtea de Apelnél leteszi a prefektusi esküjét. Lapedatu egyik legbizalmasabb hiva ő. A megyeházában addig vidéki prefektusok gyülekeznek. A prefektusi titkár izgatottan telefonál jobbra-balra és lassan lassan megjelennek a helyi liberális párt előkelőségei. A megyeház egyik szobájában esendőrtisztje gyülekeztek össze. Fél 12 órakor mindenki ideges már, pe-

dig a vonat még valahol Apahida körül rohog. Egy kedves öreg ur, Gavril Tripont szenátor mindenkit ismer, mindenkihez van egy kedves szava. A megyei hajduk teljesen átérzik a pillanat fontosságát és fehérekeztűsen izgatottan futkosnak a folyosókon olyan arkifejzéssel, mintha legalább is ők volnának azok az államférfiak, kikre egy ország gondja nehezedik.

Megjönnek a miniszterek

Déli 12 óra előtt pár perccel felpattan hirtelen a prefektus előszobájának az ajtaja és megjelenik Tatarescu belügyi alminiszter magas alakja. A jelenlevők egy pillanatra megmerevednek, majd eltűnnek a feszültség és ujrakezdődik a csevegés. Tatarescu nyomában Lapedatu kultuszminiszter lép be, követve egy csomó erdélyi prefektustól és helyi liberális előkelőségektől. Davidoglu esendőrtisznok, akinek nevét a választások idején annyit emlegették a lapok, Tatarescuval együtt érkezett s a vidéki esendőrtisztjeeknek ad utasításokat, míg Tatarescu kiszól az egybegyűltekhöz, hogy kéri Crenian prefektus urat pár percre.

Crenian Aurel kolozsvári rendőrprefektus pár percig benn marad a miniszternél és mire kijött a minisztertől, már csak volt kolozsvári rendőrprefektus. A

hir pillanatok alatt elterjedt a jelenlevők között és nagy feltűnést keltett. Crenian helyére Statescu esendőrtisztje került, aki azonnal szívélyes betébe kezd az újságírókkal.

— A kolozsvári rendőrség mellé rendelt esendőrtisztjeleljaljal közvetlenebb az összeköttetés — mondja — ha esendőrtiszt áll a rendőrprefektura élén is.

Az új rendőrprefektus egyébként már állt megyei prefektura élén is.

A prefektusok értekezlete

Negyed egy órakor megjelenik a teremben megint Tatarescu és felkéri a jelenlevőket, hogy a prefektusok kivételével hagyják el a termet.

A nem prefektusok sietve tettek eleget a miniszter felhívásának és mindössze egy magyar újságíró kollégánk késlekedett, ki egyik prefektussal beszélgetést folytatott.

Tatarescu udvariasan az újságíró felé fordul:

— Bocssáson meg uram, de ön nem prefektus...

A prefektusokkal való konferencia jóval két óra után ért véget. Közben Pap Danila és Davidoglu tábornokot is fogadta Tatarescu.

Tatarescu nyilatkozik...

Délután 6 órakor összegyűlt a kolozsvári

ter tréfásan, — nem vagyok finác. De mint belügyi alminiszter, ki az állambiztonsági szervek főnöke vagyok, bizony nagyon érdekel Deák ur duplafenekű kofferje. Ha a kis kofferje dupla fenekében tizenkét méter selymet tudott behozni, már csak arra vagyok kíváncsi, hogy ki mit vihetett.

Nyilatkozat a mód ügyben

Majd a miniszter bánffyhungyadi utja kerül szóba és Tatarescu miniszter kijelenti:

— A módok ügyében már nem az ígéreteknél tartunk. Realizáljuk már az ígéreteket.

Cipaianu nyilatkozata

Most kinyílik az ajtó és hirtelen belép Cipaianu földmívelésiügyi alminiszter, ki akkor érkezett a vasutól.

Tatarescu gyorsan bucsuzik az újságíróktól és — két hét múlva viszontlátásra — eltűnik, átengedve az újságíróknak a fáradt Cipaianut.

— Miniszter ur, mit végeznek holnap a Módok ügyében?

— Nem tudom uraim. Még azt sem tudjuk, mit akarnak. Holnap ott leszünk személyesen, végig vizsgálunk minden panaszt és meglátjuk, hogy mit tehetünk ügyükben.

Nem lesz általános revízió a kisajátítások ügyében

— Az erdélyi kisajátítások ügyében nem mindenben helytálló a lapok azon híradata, hogy egész Erdélyben általános revízió alá vesszük a kisajátítások ügyét. Egyszerű földmérési akció lesz és csak korrigálni fogják a kisajátításokat.

Aki kevesebb földet kapott, mint amennyit az agrártörvény előír, annak kiegészítik a földjét, aki pedig többet, mint amennyi járna, attól visszavesznek.

Közben belép a terembe Davidoglu esendőrtábornok, ki Tatarescu miniszterrel kezd beszélgetést. Tatarescu Cipaianu miniszternek int, hogy hagyja már a sajtót és elsietnek valamennyien a liberális pártklubba, hol a kolozsmegyei pártvezetőséggel értekezletet tartottak. Az éjjeli vonattal a miniszterek kimentek Hunyadra, hol ma reggel megkezdtek a Mócevidék lakossága panaszait megvizsgálni.

a. 1.

Select
Huguette Duflos
a „Königs Mark“-ból ismert kiváló művész
Palaces

c. nagysikerű filmben, mely St. Sorny kiváló regénye után készült. Mon.-filmcenl.

Iskolai felszerelések!

Fogkefe, ruhakefe, hajkefe, fésű, fogcreme, szappan és cipőcreme
fiúknak 140 Lei
lányoknak 170 Lei
izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria
Cluj-Kolozsvár, Főter 26

Urak!

Kalaptisztítás, festés, alakítás és vasalás

FENÉR

kalaptiszta Cluj, Str. Memorandului (volt Unio) 21.

A gyermektífusz és a vörheny tovább pusztít

(Bukarest, okt. 7.) A gyermektífusz járványról érkező jelentések szerint a pitești-i „Central“ kórházba tegnap harminegy gyermeket szállítottak be kezelés végett. A kórházba szállított gyermekek közül több beteg állapota súlyos.

Ezenkívül a következő helyekről érkezett jelentés a közegészségügyi minisztériumba:

Zsibón egy paralizis infantilis és megbetegedés történt, a Torda megyében levő Sutu községben szintén egy eset fordult elő.

Constanában és Calomfirtban szintén egy-egy megbetegedés történt.

tén egy-egy megbetegedés történt.

Csornovitzban az utóbbi időben agasztó méreteket öltött a dühöngő skarlátjárvány. Néhány nap leforgása alatt negyven újabb skarlát megbetegedést jelentettek be a csornovitz központi egészségügyi hatóságokhoz. A közegészségügyi agensek azonban megállapították, hogy most nagyon sokan vannak olyanok, akik nem merik bejelenteni a hatóságoknak az előforduló járványos megbetegedéseket.

A hatóságok az iskolák megnyitását a járvány csökkenéséig elhalasztották.

Szétmarcangolt a disznó egy másfél éves gyermeke

(Bucuresti, okt. 8.) Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Bukarest egyik külvárosában.

Jonescu Mária Franz-utca 35 szám alatti munkásnő tegnap reggel elindult a rendes napi munkájára és másfél éves csecsemőjét, mint ahogyan szokta, odahaza hagyta rácsukva a gyerekekre a rozoga ajtót. Az egyik szomszéd disznója valahogyan kiszabadult óljából és neki rohant Jonescu Mária lakása ajtajának. A rozoga ajtó zárja engedett az erős lökésnek és a disznó bejutott a szobába, hol a csecsemő el volt helyezve. A disznó

marcangolni kezdte a gyereket, aki borzalmasan visítani kezdett, de a szomszédok látván a nyitott ajtót, azt hitték, hogy a csecsemő anyja odahaza van és nem mentek át megnézni a vizitációs okát. A disznó ezalatt lerágta a szerencsétlen csecsemő jobbkezeitől egész tenyerét, balkezeitől három ujját és jobb fülét.

Jonescu Mária, ki dőlben visszatért munkájáról, megriadva látta, hogy lakása ajtaja nyitva van és onnan egy disznó fut ki esontokat rágesálva. Mikor meglátta a borzalmasan összemarcangolt gyermekét ájultan esett össze.

Vádoltak padján a börtönök vezérigazgatója, két fogházigazgató és büntársuk: egy fegyenc

(Bucuresti, okt. 7.) Tegnap kezdte tárgyalni a törvényszék az utóbbi évek egyik legsivárabb bűnügyét.

Országos feltűnést keltett annakidején a börtönök vezérigazgatójának, C. Cernat őrnagynak letartóztatása. Cernat őrnagy mint szigorú katonai ügyész lett országos hírnevű s a fogházak élére az igazságügyminisztérium azért állította, hogy erélyes kézzel rendezze az elődje által lezüllesztett fogházak helyzetét. Elődje ugyanis szintén nagyarányú visszaéléseket követett el.

A vádlottak padján tegnap ültek a bonyodalmas bűnper főszereplői: Cernat őrnagy, a fogházak volt vezérigazgatója, Stefan Theodorescu a focsanii fogház igazgatója, Dragomir Baterleianu ugyanazon fogház intendánsa, továbbá Mihail Cocea a galatzi fegyház igazgatója, Anton Sirbu, a galatzi fegyház egy fegyence, továbbá Bianchi mérnök, a központi vezérigazgatóság főtisztviselője.

Előbb

a vádirat felolvasására

került sor. Eszerint az ilfovi ügyészség azzal vádolja meg Cernat őrnagy volt vezérigazgatót, hogy saját lakására magántelefonnal szerelt fel az állam pénzén, továbbá hamis adatokkal 240.000 lejt vett fel az igazságügyminisztériumtól az a címen, hogy az 1924. évben megtartandó londoni nemzetközi kongresszusra utazhasson el. Ugyan abban az évben Theodorescu a focsanii fegyház, valamint Cocea a galatzi fogház igazgatóinak közreműködésével sikerült törvénytelen uton hamis utalványokkal 1 millió 500.000 lejt kiesalniok az állam pénztárából. Theodorescuval 500.000 lejt, Coceával pedig több részletben 1 millió lejt.

A továbbiakban elmondja a vádirat, hogy az állami fegyházak részére eszközölt megrendeléseknél és szállításoknál is súlyos visszaéléseket követett el Cernat őrnagy. Összejátszott a fogházak

igazgatóival, akik

elszámolásaiknál a valóságnak meg nem felelő összegeket tüntettek fel,

megrendelés utáni kiadásokként és ezeket a hamis összegeket, mint a fogházi felszerelések megrendelője Cernat vezérigazgató szó nélkül láttamoztatta és továbbbittatta az állami pénztárhoz kifizetés végett. Súlyos vádként emelkedik Cernat őrnagy ellen az a tény, hogy

letartóztatása előtt néhány órával részben megsemmisítette, részben pedig elcsikaksztotta a fontosabb aktákat,

amelyek teljes világosságot derítettek volna visszaéléseire és a vezérigazgatóságnál történt panamák hosszú sorára.

A vezérigazgató társait azzal vádolja meg az ügyészség, hogy a Cernat őrnaggyal való szövetkezésen kívül, annak tudta nélkül is követte el visszaéléseket. A galatzi fegyenc, Sirgu ellen az a vád, hogy igazgatója tudtával és segítségével 25.000 lej erejéig károsította meg a fogház pénztárát oly módon, hogy egy számlára ráhamisította Paveliu nevével szállító nevét. A pénzből a fogház vezérigazgatójának is jutott.

A terjedelmes vádirat felolvasása után a vádlottak kihallgatására került sor. Cernat őrnagy tagadja a visszaéléseket, kijelentve, hogy személyi bosszúnak esett áldozatul. Ő minden kladásr. személyes utasítást kapott Marzescu elhunyt igazságügyminisztertől.

A többi vádlottak is tagadnak. Theodorescu focsanii fegyházigazgató kijelentette, hogy soha életében nem adott Cernat őrnagynak pénzt, amit legjobban bizonyít az a tény, hogy a fegyház egy millió 400.000 lejes költségvetését a legnagyobb rendben találta a vizsgálat.

A többi vádlottak ugyanugy tagadták a bűnügyet. Az érdekes tárgyalás folytatását végül október 19-ére halasztotta az ilfovi törvényszék, amikor a tanúk kihallgatására fog sor kerülni.

Megkezdtek Hágában Románia perének tárgyalását

(Hága, okt. 7.) A nemzetközi törvényszék tegnap kezdte meg annak a pernek a tárgyalását, amelyet az Európai Duna-bizottság indított Románia ellen.

A mai tárgyaláson a Dunabizottság elnöke azt fejtegette, hogy Románia köteles a Braila-Galaci Dunaszakaszon is elismerni a bizottság illetékességét, mint, hogy a békeszerződések szelleméből következőleg az 1883. évi Dunastatutumokat így kell értelmezni.

A tárgyalást ma folytatják, amihez a román álláspontot ismertetik.

Elhalasztották a Gyáriparosok Országos Szövetsége választmányának mára tervezett kolozsvári ülését

A Romániai Gyáriparosok Országos Szövetsége október hetedikére Kolozsvárra hívta össze központi választmányát. A gyárosok parlamentjének ülése iránt országsszerte óriási érdeklődés mutatkozott, miután a központi választmány ülésén Románia iparpolitikája került napirendre s a gyárosok konkrét javaslatokat kívántak előterjeszteni, melyekkel a kormány eltüntethetné a romániai ipart gátló akadályokat.

A mára tervezett ülést október 14. és 15-én elhalasztották, miután Builla mérnök, a Romániai Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke még nem érkezett vissza fontos külföldi kiküldetéséről.

SZÍNHÁZ - MOZI

Uj Harry Liedtke Walter Raisen filmet irt a farsangról és a nagybójtjéről, amint az majdnem minden íróval meg-esik. A farsang és bójt kényszerű egymásra következője már annyi embert ihletett meg. A kéziratok azonban a filmnél még nem fontosak. Fontos, hogy mit csinál belőle a rendező. És itt az a fontos, hogy végre nagy szerepet kapott Grete Moosheim, akinek Harry Liedtke-vel van néhány jelenete: férfi és nő egy játszanak benne, mint két buta gyermek és ezek a jelenetek a német filmtörténelem legjobb lapjaira kíváncsnak. Rudolph Walther-Fein is könnyed ritmusban találja meg az érvényesülést végre. Általában a berlini lapjelentések szerint a nagy Liedtke is törekedett ezuttal, hogy több legyen, mint meleg mosoly szép ember. A közönségnek pedig nagyon tetszett az új film.

Laura la Plante és Reginal Denny: A Charleston királynője. Megszületett a nagy charleston-film, ezt írják a külföldi filmlapok. Hír szerint a Charleston diadal ebben a filmben éri el tetőpontját. A főszerepekben Laura la Plante és Reginal Denny.

A Magyar Színház heti műsora

Péntek: A régi Oroszország. B) bérlet. Szombat délután 4-kor: Nem nőülök. (Szilágyi Berta vendégjátékával. Poór Lili föllépésével.) Szombat este 8 és fél órakor: Boresa Amerikában. Premier-bérlet. Vasárnap 2 és fél órakor: Erdészleány. (Kolbay Ildikóval.) Vasárnap 6-kor: A régi Oroszország. Vasárnap 8 és fél órakor: Boresa Amerikában. C) bérlet.

Urania

HARRY LIEDTKE, GRETE MOSCHEIM, GRIT HAID
közkezdelt művészek

Farsangi mámor

gyönyörű filmben

Monopol filmcentrál

HIREK

Divat és féltékenység

— Tudod, a szobalány mikor belépett, hosszú szoknyát viselt. Azután lett térdig érő. Most már térdén felül hord, a jövő hétre pedig már fel is mondott neki a feleségem.

— Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium fiókgazgatóságokat állít fel Kolozsváron. Az ipar- és kereskedelemügyi miniszter elhatározta a vezetése alá tartozó minisztérium teljes átszervezését. Terv szerint a minisztériumot ki fogják bővíteni a bányagazgatóságok vezérigazgatóságának megszervezésével és bekapcsolásával. Beállítanak többek között egy petróleum szekciót, az állami földgáz vezetésére fiókgazgatóságot létesítenek Kolozsváron, ugyancsak Kolozsvárra tervezték a bányák fiókgazgatóságát. Ezenkívül még Constancában is létesült egy ilyen minisztériumi szervezet, bányágyékek igazgatására. A kolozsvári aligazgatóság megszervezésével V. Lázár mérnököt bízta meg a miniszter.

— Eltemették Maksay Áront. Tegnap délután temették el Maksay Áron kolozsvári mémmököt, ki tragikus körülmények között lelte halálát egy autókatasztrófa következtében. Maksay Áron halála óriási részvétet keltett Kolozsváron és végtisztességen megjelentek a város, a kereskedelmi és iparkamara képviselői, a kolozsvári mérnökök testületileg, valamint a felsőbb ipariskola tanári kara és növendéke. A Rudolf-utcai gyászháznál Negrutiu János mérnök, iparkamarai elnök megható búcsuztatója után, a felsőipariskola egyik tanára és egy növendéke tartott gyászbeszédet. Ezután megindult a gyászmenet a Főtéren keresztül a Tordai-ut felé, hol autóra rakták Maksay Áron koporsóját, ki a hunyadmegyei Holdea községben temetnek el az ősi családi sírboltban.

— Földet ígért egy község népének és kicsalta a pénzüket a szélhámos adótisztviselő. Petrahe Bubuliu lipovati községbeli adóhivatalnok, a földéhes parasztoktól pénzt csalt ki azzal, hogy öszszeköttetésénél fogva kijárja azt, hogy az agrárreform után földet kapjanak. A szélhámos hivatalnok 3—4000 lejt szedett el áldozataitól, kiknek fűt-fát ígért. A türelmes parasztok jóideig vártak a beígért földosztásra, de az csak nem akart jönni. A megcsalt parasztok feljelentése folytán a hatóságok megindították a vizsgálatot a különös földosztási ügyben és letartóztatták a szélhámos adóhivatalnokot, kit a vacaresti-i börtönbe szállítottak.

Select
Huguette Duflos
a „Königs Mark“-ból ismert kiváló művésznő
Palaces

c. nagysikerű filmben, mely St. Sorny kiváló regénye után készült. Mon.-filmcent.

Pánikot okozott egy lezuhant diszlet a budapesti Operában

(Budapest, okt. 7.) Tegnap este a budapesti Operában pánik tört ki. A színpadon 12 méter magasból lezuhant egy diszlet és Tóth József színpadi munkást fején súlyosan megsebesítette. A lezuhant diszlet borzalmas robajjal hullott a színpadra és a közönség körében, mely

csak a hatalmas zajt hallotta, pánik tört ki.

Végre valakinek az a szerencsés ötlete támadt, hogy a függőnyt széthuzatta és a színpadról nyugalomra intette a közönséget, bejelentve a történeteket. A közönség nagy nehezen lecsillapodott és az előadást folytatták nyugodtan.

Jugoszlávia ultimátumot intézett Bulgáriához

(Belgrád, október 7.) A minisztertanács tegnap foglalkozott Kovacevics tábornok meggyilkolásának ügyével és elhatározta, hogy ultimátumot intéz a bolgár kormányhoz. Az ultimátum követeli a macedón forradalmi komité feloszlatását és a tábornok gyilkosainak azonnali törvényszék elé állítását.

Addig elhatározta a kormány, hogy a határt Bulgária felé elzárja és csak a tranzit forgalmat engedi lebonyolítani.

Politikai körök a helyzetet rendkívül súlyosnak tartják.

Az ellenzéki pártok összehívadják a magyar országgyűlés külügyi bizottságát

(Budapest, okt. 7.) Bethlen István miniszterelnöknek a Paleologue-ügyben tett nyilatkozatával kapcsolatban az ellenzéki pártok elhatározták, hogy összehívadják a parlament külügyi bizottságát az ügy teljes kivizsgálása végett.

Almásy László, az egységes párt elnöke kijelentette, hogy a nyilvános meg tárgyalás ellen nincs kifogása. Wolff Károly szerint Bethlen nyilatkozata után

pontot kell tenni az ügy aktájára. Rassey szerint a miniszterelnök kijelentése csak komolyabbá tette az ügyet. Gömbös hírlapi csaták helyett parlamenti vizsgálatot óhaj. A szociáldemokraták nincsenek megelégedve Bethlen nyilatkozataival és a francia-magyar tárgyalások anyagának teljes nyilvánosságra hozatalát kérik.

Hogyan bánt Grozavescuné férjével?

Bécs, okt. 7.

A „Die Freiheit“ című napilap esomó, eddig ismeretlen levelet közöl a tragikus végű Grozavescu Trajánról, amelyeket a meggyilkolt énekes feleségéhez intézett és amelyekből kitűnik, hogy a bestiális asszony valósággal rabként kezelte férjét. A pszichológiai érdekes levelek a következőképpen hangzanak:

1.

Kötelezem magamat és becsületeszavammal erősítem ezt meg, hogy feleségemtől, született Kövesdy Nellytől az ő beleegyezése nélkül sohasem válok el és nem is beszélek sohasem ilyesmiről.

Bécs, 1924 március 8.

Grozavescu Traján.

2.

Kedves Nelly! Sohasem fogok akaratod és engedélyed nélkül hazulról elmenni, sohasem megyek sehová anélkül, hogy veled ne közölném. Ezt becsületeszavammal ígérem meg Neked. Azonkívül kijelentem, hogy fizetésem, valamint összes bevételimet most és a jövőben is mindig Neked adom, ez Téged illet, bármi is történjék közöttünk. Kérlek szépen, fogadd ezt el ajándék formájában és én megköszönöm ezt Neked. Mindezt szabad akaratomból, kényszer nélkül írtam.

Bécs, 1924 május 19.

Grozavescu Traján.

3.

Kedves és drága Nellym! Becsületeszavamra megígérem Neked, hogy bármikor, amikor kívánsz, ügyvéd előtt vagy közjegyzői okirat után kijelentem, hogy megkérek Téged, helyezess engem gondnokság alá és Te légy gondnokom. Erre saját érdekemben kérek minden kényszer nélkül, saját akaratomból és kérek arra, légy oly jóságos, teljesítsd ezt. Öszinte és alázatos férjed.

Rekawinkel, 1924 július 7.

Grozavescu Traján.

4.

Drága Nellym, kérek szépen bocsásd meg viselkedémet, elismerem, hogy beteges, ideges és szeszélyes vagyok, úgy, hogy most világos pillanatomban felhatalmazlak, sőt kérek, helyettes gondnokság alá és egyúttal légy Te a gondnokom.

Bécs, 1924. október 19.

Grozavescu Traján.

5.

Kedves Nelly, ezennel kijelentem, hogy ezentul mindent úgy csinállok, ahogy Te kívánsz. Ezt becsületeszavamra ígérem!

Bécs, 1924. október 30.

Grozavescu Traján.

6.

Kérlek fogadd el tőlem ajándékként, hogy költségre egy félesztendőre a Rivierára menj és a Földközi tengeren utaz és engedd meg, hogy a szükséges pénzt legkésőbb március 31-ig átadhassam Neked.

Bécs, 1925. november 17.

Trajánod.

7.

Grozavescu Nellynek! Hagyd el nyomban a szobát és távozz a lakásból, mivel egy pillanatig sem maradok itt Veled együtt.

Bécs, 1925. május 4., reggel 3/1 óra.

Grozavescu Traján.

Ezek a levelek világot vetnek arra, hogy szegény Grozavescu Trajánnak mit kellett elszenvednie feleségétől. Kommentárok valóban feleslegesek.

MAI PÉNZPIAC

Lapunk zártakor a zürichi nyitás nem érkezett még meg.

Urania
HARRY LIEDTKE, GRETE MOSCHEIM, GRIT HAID
közkezdelt művészek
Farsangi mámor
gyönyörű filmben
Monopol filmcentrala

— Társadalomtudományi előadás az Alkalmazottak Otthonában. Ma, péntek este 8 órakor dr. Antal Márk Társadalomtudományi előadást tart az Alkalmazottak Szövetségében (Str. Mălăești 6., a Metropol mögött). Az előadás teljesen ingyenes és vendégeket szívesen lát a Vezetőség.

— Tart még a galaci kikötő munkások sztrájkja. Brailából jelentik: A kikötőben kitört munkakonfliktus még mindig nem ért véget. A sztrájkot provokáló munkások nagyrésztet hatósági segédlettel eltávolították a kikötőből. A Dimineata jelentése szerint Băjenau rendőrkormány azzal fenyegette meg a sztrájkolókat, hogy agyonlővi őket. Az egyezkedő tárgyalásokat vezető munkásbizalmiak kérték, hogy juttassanak segítyt az inséggel küzdő kikötői munkásságnak. A kormány képviselői helyadtak a kérésnek és már meg is kezdték a segélyek kiosztását. A sztrájk azonban ennek ellenére is tovább tart.

— Az új vasuti tarifa. A vasuti tarifabizottság tegnap este tartott ülésén elhatározta, hogy a személyi tarifák csak 530 km-ig fognak különbségeket felmutatni, e távolságoktól fogva egységesek lesznek, úgy a személy, mint a gyors- és expresszvonatok.

— Halálos játék a revolverrel. Bukarestből jelentik: Tegnap délután Andreu Sándor kőműves Mariu Niculescu nevű barátjával együtt mulatozott egy kocsiban. Ivás közben a kőműves elővette revolverét és mutogatni kezdte barátjának a szerkezetét. Alig forgatta azonban kétszer meg, a föltöltött revolver elsült és épen fején találta társát, aki holtan bukott le az asztal mellől. A kőművest a rendőrség letartóztatta.

— Bukarestben lerombolják a hatósági engedély nélkül épült házakat. A városi tanács technikai bizottságához több jelentés érkezett arról, hogy a fővárosban mérnökök és vállalkozók hatósági engedély nélkül építenek házakat. A városi tanács megindította a vizsgálatot, egyben pedig elhatározta, hogy az engedély nélkül felépített házakat le fogja romboltatni.

— Meghíusult merénylet a Bukarest—constanzai expresszvonat ellen. Könynyem vezetésé válható vasuti szerencsétlenség történt tegnap Constanza mellett. A Bukarest felé haladó expressz már ki is indult a constanzai állomásról, amikor a pályadörök megdöbbenve vették észre, hogy a sineket tartó szegeket kiszédték az állomás bejáráinál levő gerendáiból és az első arra haladó vonat arra van kárthatva, hogy vesztébe rohanjon. Azonnal leállították a közeledő expresszvonatot és javítás alá vették a sineket. A vonaton óriási pánik tört ki, az utasok közül pedig többen elájultak. A titokzatos vasuti merényletre a bevezett vizsgálat nem tudott fényt deríteni.

DEUTSCH

férfi divaikülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. Cluj Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy nagyon kevesen bűjtöltek Kolozsváron tegnap...

— Néhány politikai fogoly folytatta azért ezen a napon is az éhségsztrájkot... Hiszen a bűjtölés nem kizárólag zsidó szokás...

— Igen tudom, Pancser ur egy nem-zsidó ismerősöm például kibűjtölte, hogy most kineveztek vámfőnököknek...

— És mit tetszik szólni ahhoz, hogy Levine lezuhan a gépével?

— Olvastam, Pancser ur. Előzőleg a pápánál volt és áldását kérte. Mondja már, minek egy zsidónak a pápai áldás? Nem sokkal jobb a kolozsvári zsidónak, azok meg vannak áldva Akiba főpap-pal...

— Az éjjel azt álmodtam, hogy iskolába jártam...

— Ne haragudjon Pancser ur, melyik iskolába járhatna maga? Hol veszik fel? Na lássa be, hogy hazudott!

— De álmodtam...

— Illyesmi még álomban se jusson eszébe... Az iskolába csak kiváltságosok juthatnak be... akik kiváltották a keresztlevelüket... Maga mit válthatna ki, legfeljebb a télikabátját a zaciból, melyre éppen szükség is lenne már...

— De akkor azt tessék megmondani nekem, hogy miért vették fel annyi kérvényezés és utánjárás mellett azt a tíz kisebbségi gyermeket a román kereskedelmibe, akiket most kidobtak?

— Nézze Pancser ur, egy sportember elhívta, elcsábította szinte apját, hogy mossa meg vele a Magurahegységet. Amikor már sok kiálkodás, izadás után a hegy tetejére értek, a fiú lelkendezve így szól az apjához:

„No, most nézz le, milyen szép ott lent minden...”

Az apa dühösen és indignálódva felel: „Azért gyötörtél ide fel, hogy megmutasd milyen szép ott lent?”

— Ahá, értem már... De mit szól ehhez a nagydörgedelmi Magyar Párt?

— Hát mit? Ebben maradunk tisztelt közvélemény, azaz pardon Pancser ur.

Dobozokat, posta és vasuti ládákat
promt szállít a
„LEMNOS” LÁDAGYÁR
Cluj. Calea Moșilor 23. Telefon 194 és 645

Esőköppeny

Lei 850-tól
Trench-Coats

Baglan lei 3500

M. NEUMANN

férfi és fiuruhaáruháza Cluj. Főter

Hölgyek!

Legújabb modellek meglepő jutányos árban, valamint alakítás

FEHÉRNÉL

Cluj, Str. Memorandului (volt Unio) 21.

Október 15-re Cuza összehívta megfogyott ligájának nagytanácsát

(Jasi, okt. 7.) Cuza professor újabb aktivitásba kezd az antiszemita mozgalom felélesztése érdekében. A párt bonctani folyamatának megakadályozása érdekében október 15 és 16-ára össze-

hívta az antiszemita liga nagytanácsát, fontos jelentőségű értekezletre. A gyűlést Jasiban tartják meg egy cuzista vezér lakásán. Az üléseken Cuza fog elnökölni.

Nagy Sándort életfogytiglani, társait 20 és 10 évi kényszer-munkára ítölték

(Galac, okt. 7.) A galaci esküdttörbíróság tegnap kezdte tárgyalni Zaharie Zigoe mészáros borzalmas meggyilkoltatásának bűntudatát. A vádlottak padján Nagy Sándor, Jordache Genes és Tache Stefan állottak azzal vádoltan, hogy 1925. év novemberében egy őszi éjszaka behatoltak a mészáros házába és az alvó embert fejével ágyában darabokra vágták, majd lakását kifosztották. A tárgyalás folyamán újból felelevenedett a borzalmas tett minden hajmeresztő részlete.

A törvényszék öt órán keresztül tartó tárgyalás után gyilkosságban mondván ki bűnösnek a vádlottakat, enyhítő körülmények figyelembevételével Nagy Sándort életfogytiglani kényszermunkára, Jordache Genest 20 évi fegyházbüntetésre, Tache Stefan pedig tíz évi börtönre ítélte az esküdttörbíróság.

A gyilkosok tárgyalását hatalmas embertömeg hallgatta végig, a védelmet pedig több kiváló bukaresti ügyvéd látta el.

Ákasztást akar látni a tömeg...

Olmütz követeli Lecian Ferenc sürgős kivégzését

(Olmütz, okt. 7.) Az egész városban még mindig lázas izgalom van, mert az életbelépett rendszabályok ellenére is mindenki újabb merénylettől tart Lecian szabadon lévő bűntársai részéről. Lecian, aki szökési kísérlete alkalmával két újabb gyilkosságot követett el, a fegyházban kétségbeesetten viselkedik. A városban a legkülönbözőbb kósa hírek vannak forgalomban, amelyek újabb és újabb tápanyagot adnak az izgalom fokozásához. Tegnap este hatalmas nép-

tömeg gyűlt össze a hadosztálybíróság épülete előtt, mert az a hír terjedt el, hogy Lecian még az éjszaka folyamán kivégzik. A hangulat annyira izzó volt, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie, amely a sürgős kivégzést követelő tömeget széttergette. A kórházban fekvő Tomiát, Lecian bűntársát, aki a szökést előkészítette, csak tegnap tudták kihallgatni. Allapota ugyanis annyira rosszabbodott a beállott vérmérgezés következtében, hogy egyik lábát amputálni kellett.

Szépen keresnek a tanulókon az igazgatók

(Bukarest, okt. 7.) A felsőbb tanügyi hatóságok az utóbbi időben egyre több panaszt kaptak arról, hogy egyes iskolaigazgatók törvényes alap nélkül kötelezik a tanulókat egy bizonyos könyv és papírzleltből való vásárlásra. A Dimineata című bukaresti lap vezetőcikkben foglalkozik az iskolaigazgatók jogtalan eljárásával és kijelenti, hogy az iskolaigazgatók, akik ezt a rendszert inagurálták iskoláikban, bizonyos százalékok

kapnak az illető kereskedőtől, aki az iskola diákjait ellátja tanfelszereléssel. A lap különböző eseteket említ fel, amelyek közül talán az a legérdekesebb módszer, hogy az iskolaigazgató csak úgy enged használni új taneszközt, ha az iskola kereskedőjének írását felmutatják mellé, amely bizonyítja, hogy a felszerelést valóban onnan vásárolták, ahonnan azt az igazgató parancsolta.

Hogy szerzett menyasszonyt hétszázmillió hozománnyal az ügyes Goldberger-fiu?

(Budapest, okt. 7.) A budapesti pénzarisztokrácia néhány nap óta kinos botrány hatása alatt van, melynek közép-pontjában a budai Goldberger-család egyik tagja áll. A fiatal Goldberger néhány hét előtt egy ceglédi birtokos özvegynek leányát vette el. A fiúnak az apja a dúsgazdag Goldberger-család szeniorjának fivére és fiával együtt jelent meg egy elegáns magánautóban a leány-nézón. Az apa elmondta a családnak, hogy a Goldberger-vállalatok jelentékeny részvénytöbbsége az övé, a fia pedig főmérnök. Az özvegy egy percig sem habozott, annál kevésbbé, mert a leánynak is megtetszett a Goldberger-fiu, aki így hétszázmillió korona hozományt kapott.

A fiatal pár nászutra indult, miután a férj a hozományt előbb elhelyezte. Utközben Berlinben szálltak meg és az ottartózkodás második reggelén a budapesti fiatallembert azzal a kifogással hagyta el a szálloda szobáját, hogy az

ultra bevásárlásokat eszközöl. A valóságban azonban az állomásra ment, ahol az asszony nélkül vonatra ült. A fiatal asszonyka csak órák múlva vette észre, hogy férje faképnél hagyta, visszautazott Budapestre, ahol kitudódott, hogy a kérdéses Goldberger a budai Goldberger-családnak tényleg tagja, de nem nagyon gazdag és fivérével csak alkalmazásban van. A férj pedig sohasem volt főmérnök, hanem a műegyetemen eltöltött két fél év után szakított a technikai tudományokkal. Attól kezdve a fiatal Goldberger roppant sok gondot okozott családjának, mely úgy vélte, hogy egy gazdag pártival végül megalapozhatja sorsát. A fiatalasszony visszament anyjához Ceglédre és megindította a két Goldberger ellen csalás miatt az eljárást. A büntető törvényszék most az idősebb Goldberger vagyonára bűntügyi zárlatot rendelt el.

SPORTVILÁG

Nem biztos gól többé a tizenegyes

A tizenegyes réme a csapatoknak. A tizenhatos vonalon belül elkövetett szabálytalanságért megítélt büntetőrugás ugyanis többé-kevésbé biztos gólnak számít, hiszen a kaputól tizenegy méterre leállított labdát a jó csatárnak okvetlenül be kell rugni és a jól rugott tizenegyes szemben a legjobb Zamora is tehetetlen.

Legalább is így volt a múltban, amikor a tizenegyeset már gólnak könyvelték el s igazán eseményszámban ment, amikor a büntetőrugást nem tudták kihasználni a játékosok. Ujabbban azonban éppen az ellenkezőjét tapasztalhatjuk és pontos adatokkal lehet bebizonyítani, hogy a tizenegyeseknek csak meglepően kevés százaléka talál utat a kapuba. Érdekes például, hogy a vasárnapi budapesti mérkőzéseken három meccsen ítélték tizenegyeset, számszerint ötöt.

Az öt tizenegyesből azonban egy gól sem esett. Érdekes megvizsgálni azonban mi lehet ennek az utóbbi időben gyakrabban ismétlődő jelenségnek az oka. A tizenegyeset ma is pontosan tizenegy méterről rugják, mégis azt látjuk, hogy a multtal szemben nem biztos gól többé a tizenegyes, amiben a legnagyobb szerepet a csatárok idegessége játssza.

Ma húzódoznak a tizenegyes rugásától, nem szívesen vállalják magukra a felelősséget, amit egy be nem rugott tizenegyes jelent. A mai játékosok között hasztalan keresünk holtbiztos tizenegyes-rugót.

Az elhibázott góllalkalmakra csak egy magyarázatot lehet találni: a mai játékos generáció nem rendelkezik olyan kötéldegzettel, mint a régi gárda. Ma körülbelül az a helyzet, hogy a tizenegyeset rugó játékos jobban remeg, mint a kapus, aki a tizenegyesnél mindig a legrosszabbra számít, biztosra veszi a gólt és így csak nyerhet a rugás elhibázásával.

Nemcsak ez a vasárnap, hanem sok előbbi mérkőzés is beigazolta, hogy a mai játékosok nem tudnak tizenegyeset rugni. A trénerekre hárul tehát a feladat, hogy csapatukban egy játékos speciális tizenegyesrugó tréningre fogjanak, természetesen ennek a játékosnak a legnagyobb idegzetűnek kell lenni. Mert arról, hogy a tizenegyesekből nem lesz gól, csak a rugó játékosok tehetnek. A futball régi megállapítása ugyanis ma is helytálló:

Tizenegyeset védeni nem lehet, csak — rosszul rugni...

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Állástkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levele csak egy továbbiunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó lakás

Kétszobás helyiséget irodának Főter közelében azonnalra keresek. Lehet emeleten is. Cim a kiadóban.

2—3 szobás kertes lakást keresek fűdősobával. Cim a kiadóban.

Alkalmazás

Felnőtt férfiak és nők lapkihordásra kerestetnek. Cim a kiadóban.

Kifutófiut keresek. Cim a kiadóban.

Különféle

Rádiókban és alkatrészekben mindig a legújabbat olcsón nyújtja Constructio mérnöki iroda. Cluj, P. Unirii 6. Telefon 83 szám.